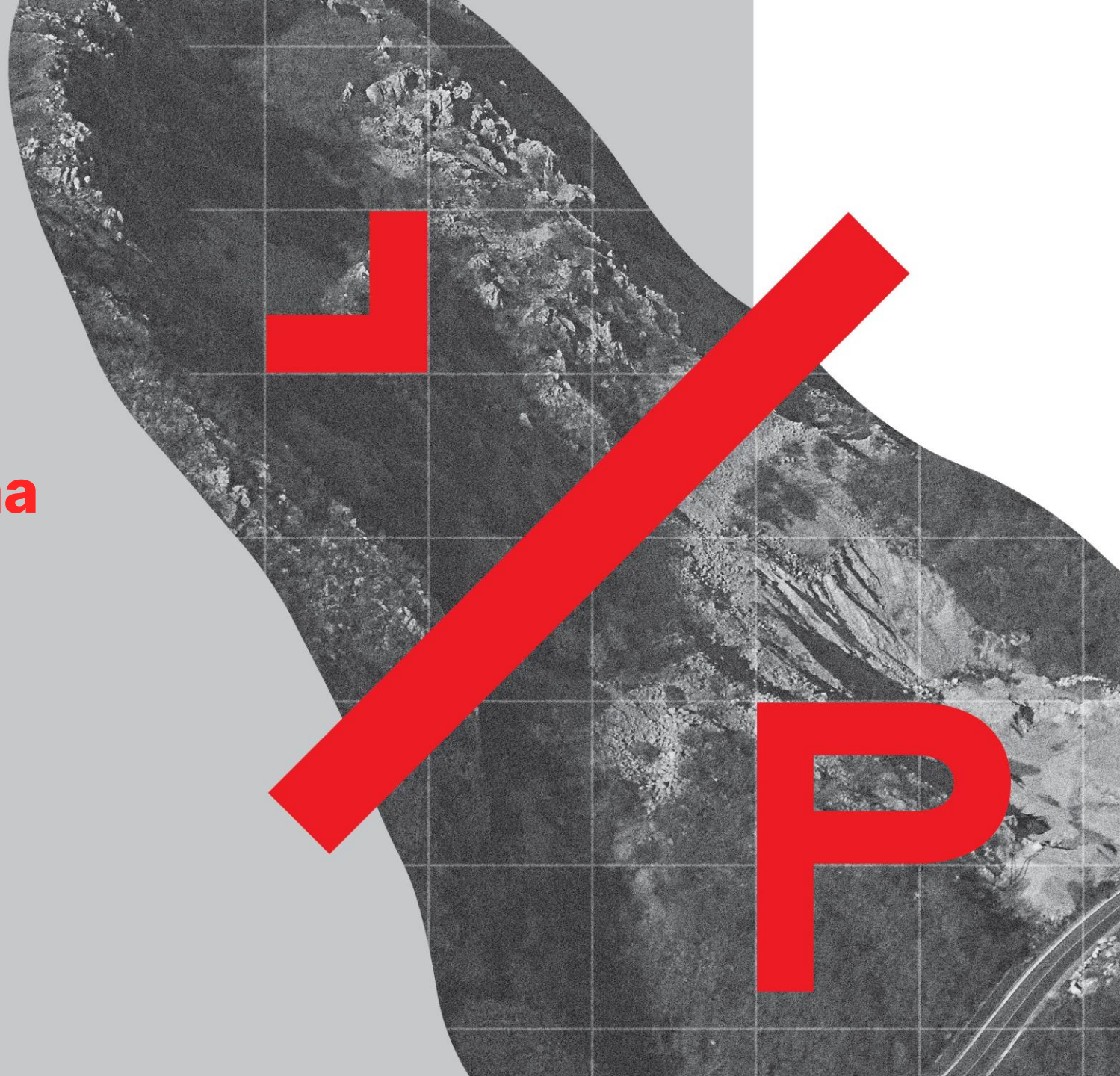

www.pri-mjer.hr

Karte klizišta kao alati za prilagodbu klimatskim promjenama

doc. dr. sc. Sanja Bernat Gazibara

primijenjena
istraživanja klizišta
za razvoj mjera
ublažavanja
i prevencije rizika

Karte klizišta

16 karata klizišta (klizanje i tečenje)

5 karata odrona

21 ALAT

KARTE INVENTARA KLIZIŠTA

PROGNOSTIČKE KARTE KLIZIŠTA

Podaci i informacije o klizištima dobivaju se iz karata klizišta. U okviru projekta PRI-MJER, izrađene su dvije vrste karata klizišta:

(1) **karte inventara klizišta** (prikazuju evidenciju postojećih klizišta); i

(2) **karte zoniranja podložnosti na klizanje** (prikazuju zone u kojima mogu nastati klizišta u budućnosti).

Karta zoniranja rizika od klizišta

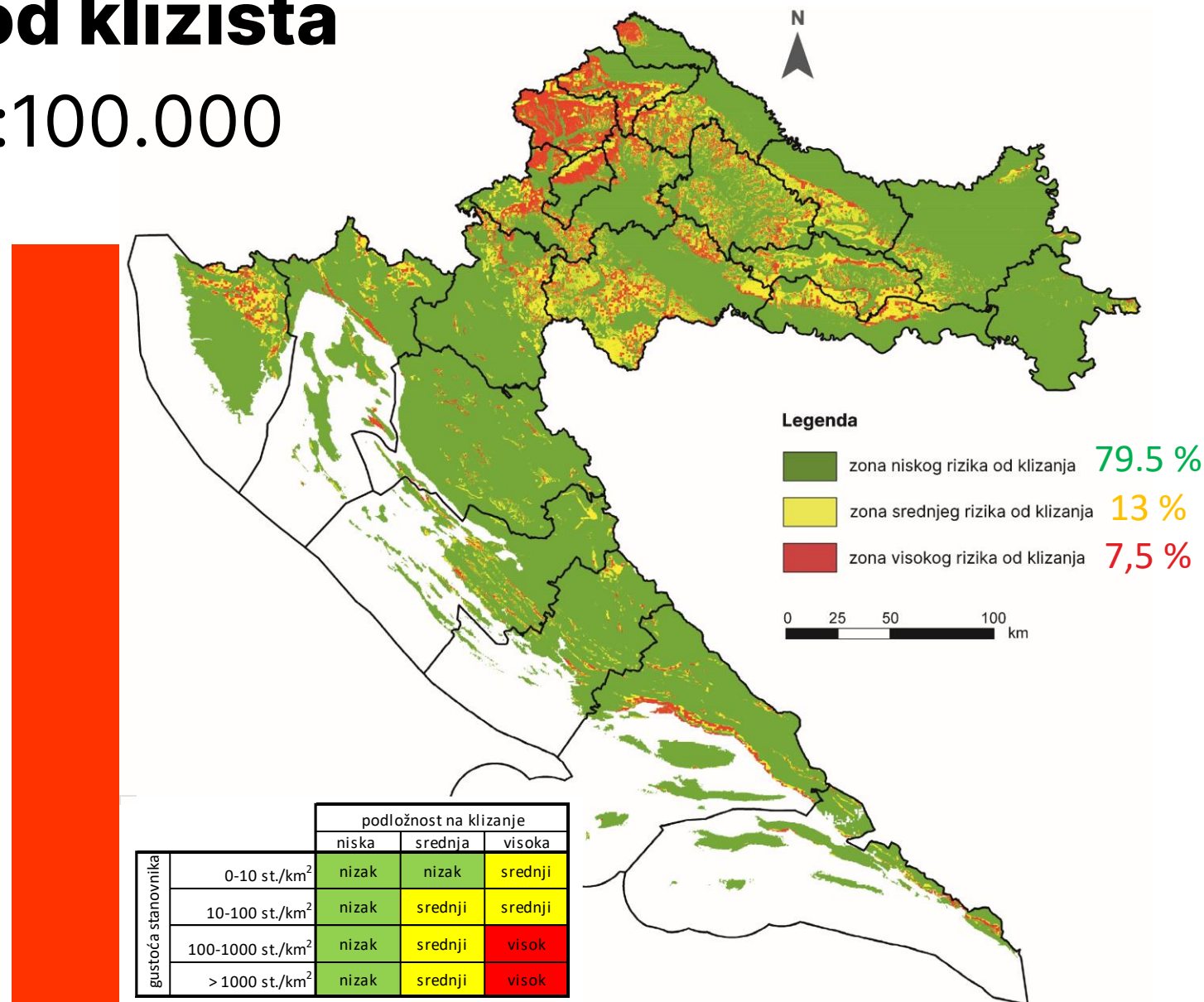
Republike Hrvatske, M 1:100.000

Karta rizika od klizišta Republike Hrvatske prikazuje zoniranje cijelog područja države s obzirom na **ugroženost stanovnika od pojave klizišta**, odnosno procesa klizanja i tečenja.

Projekt je dokazao da je karta nužan alat za prilagodbu klimatskim promjenama - **pokazatelj da u svim županijama Republike Hrvatska postoje naseljena područja s prirodnim uvjetima za nastanak klizišta.**

Prethodno izrađena karta podložnosti na klizanje pokazala je da na **20% područja Republike Hrvatske možemo očekivati pojavu klizišta.**

Karta zoniranja rizika od klizišta izrađena u okviru projekta PRI-MJER pokazuje da na **7,5 % područja Republike Hrvatske klizišta predstavljaju visok rizik za ljude.**

Karte zoniranja podložnosti na klizanje

Primorsko-goranska županija, M 1:25.000

Karlovačka županija, M 1:25.000

Grad Zagreb, M 1:25.000

Projekt je pokazao da je racionalan način izrade karata klizišta taj da se izrade **karte za područje cijele županije** koje će pokazati na kojim mjestima uopće postoji problem s klizištima.

Primorsko-goranska županija

88%

12%

Karlovačka županija

68%

32%

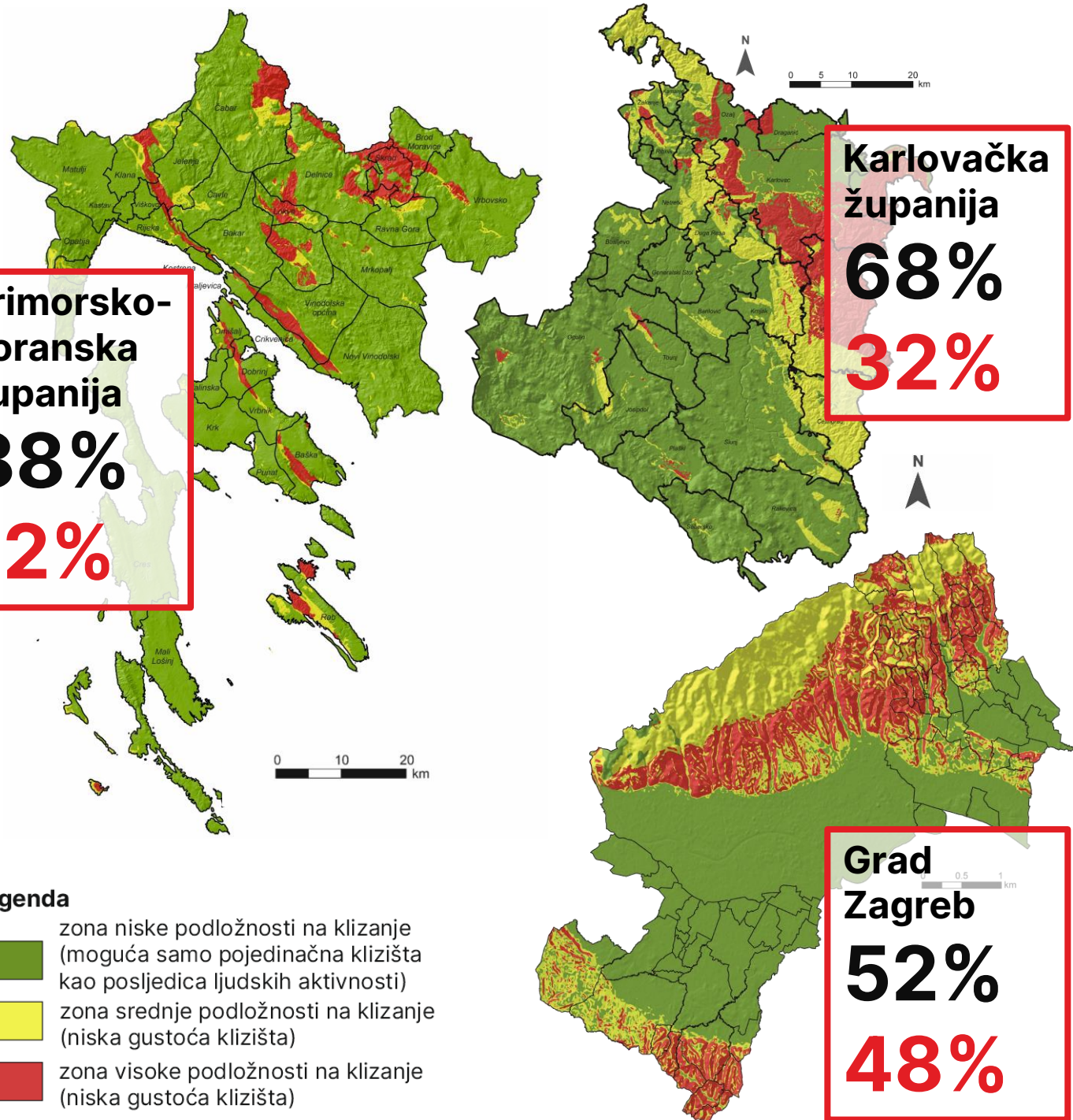
Grad Zagreb

52%

48%

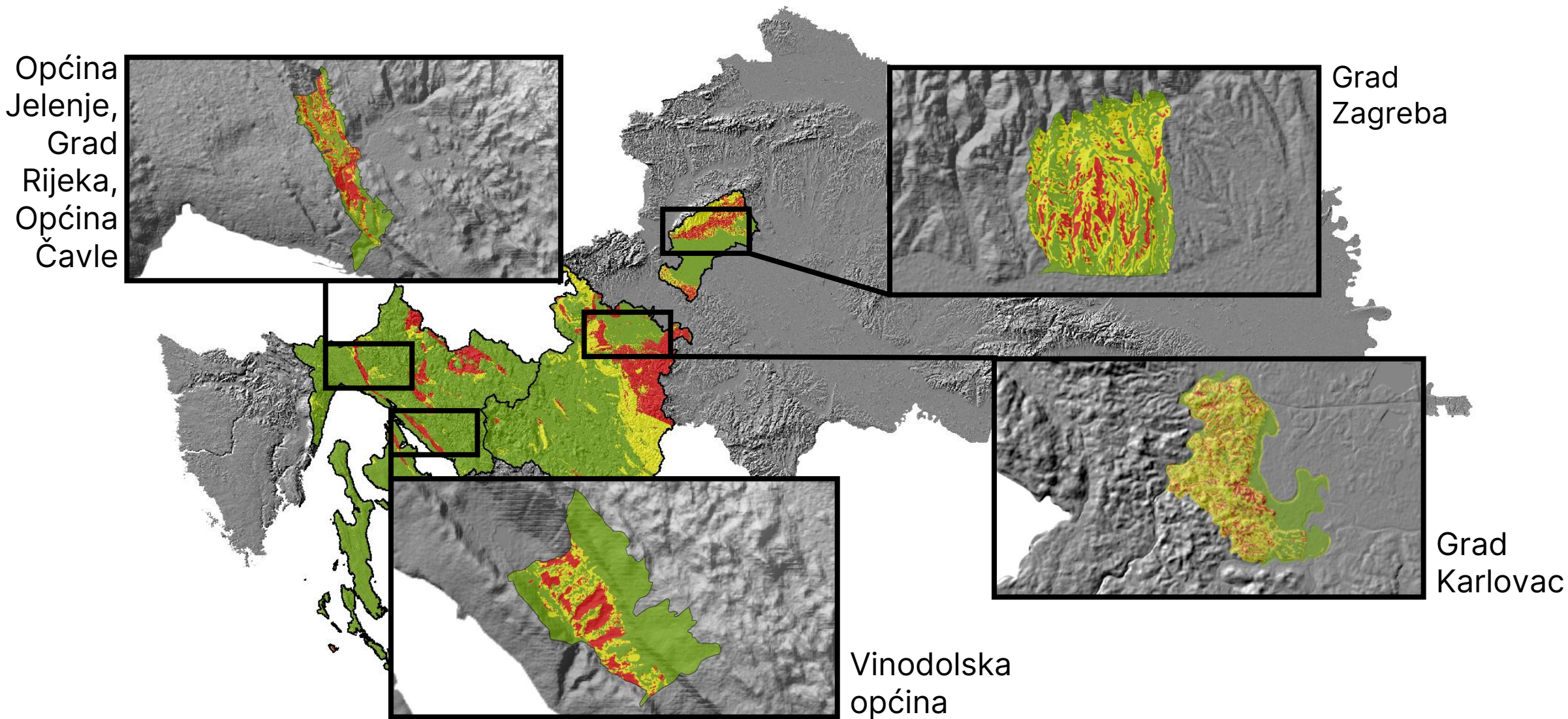
Legenda

- zona niske podložnosti na klizanje (moguća samo pojedinačna klizišta kao posljedica ljudskih aktivnosti)
- zona srednje podložnosti na klizanje (niska gustoća klizišta)
- zona visoke podložnosti na klizanje (niska gustoća klizišta)

Karte klizišta općina i gradova

Detaljnija istraživanja klizišta

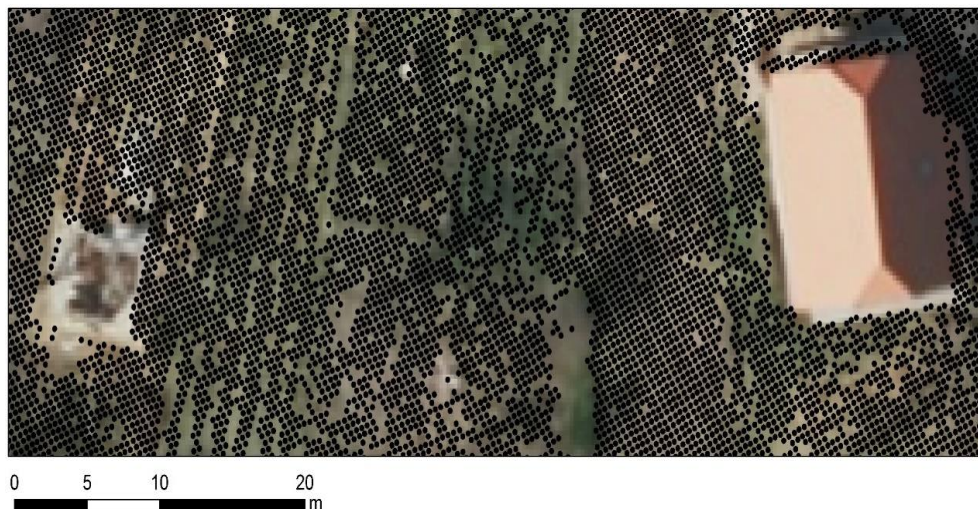

Kartiranje klizišta primjenom LiDAR tehnologije

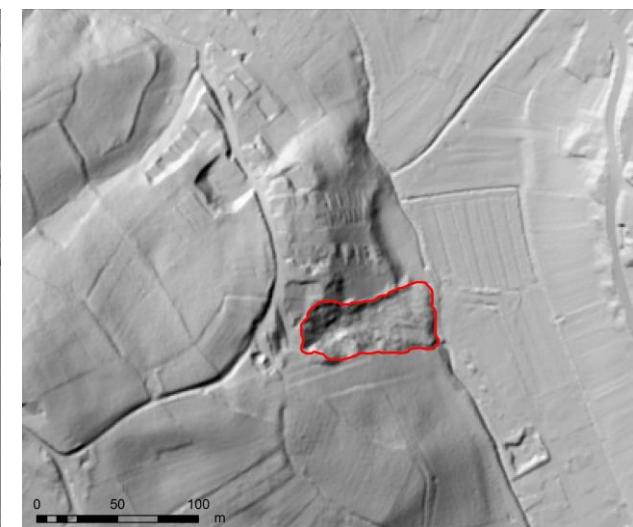
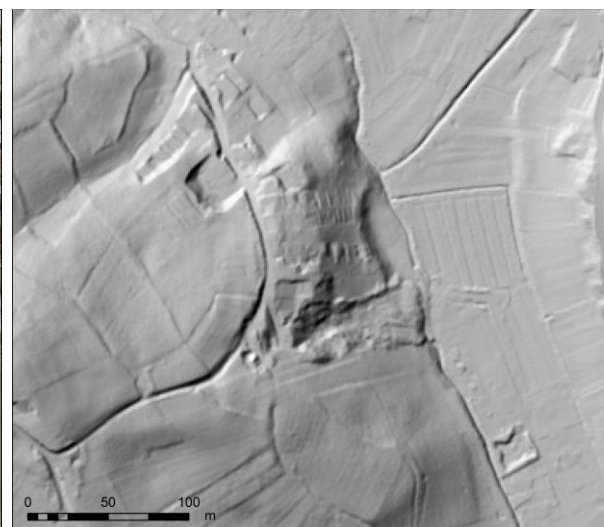
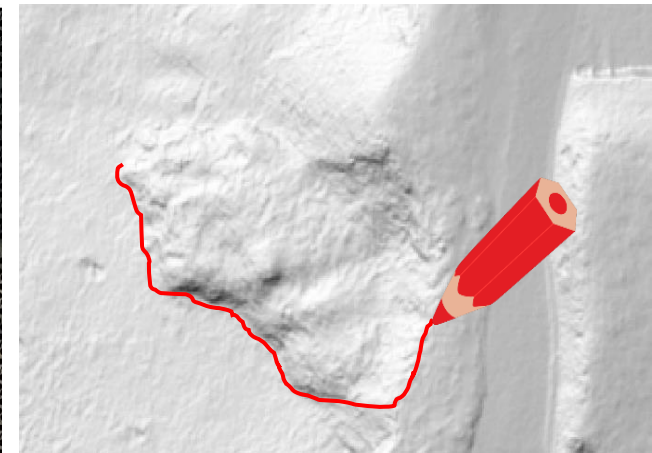
LiDAR (eng. *Light Detection and Ranging*) je skraćenica koja se koristi za 3D lasersko skeniranje iz zraka.

Rezultat je oblak točaka koji se koristi za izradu **digitalnih modela terena (DMT) visoke rezolucije**. LiDAR DMT se koristi za **vizualno kartiranje klizišta**, ali i drugih aktivnih geomorfoloških procesa (npr. erozija).

Oblak točaka

Digitalni model terena

Karte inventara klizišta M 1:2000

Identificirana i detaljno iskartirana su sva klizišta vidljiva na digitalnom modelu terena, neovisno o vremenu nastanka.

- Evidentirano je **1311** klizišta na 19 km² **Općine Jelenje, Grada Rijeke i Općine Čavle.**
- Evidentirano je **458** klizišta na 20 km² **Vinodolske općine.**
- Evidentirano je **1069** klizišta na 56 km² područja **Grada Karlovca.**
- Evidentirano je **702** klizišta na 21 km² u **podsljemenskoj zoni Grada Zagreba.**

Karta inventara klizišta dijelova Grada Rijeke, Općine Jelenje i Općine Čavle
Petra Jagodnik, Željko Arbanas, Snježana Mihalić Arbanas

Karta inventara klizišta dijela Vinodolske općine
Petra Jagodnik, Željko Arbanas, Snježana Mihalić Arbanas

ORIGINALNO MJERILO KARTE:
1 : 2000

Karta inventara klizišta dijela Grada Karlovca
Martin Krkač, Gabrijela Šarić, Sanja Bernat Gazibara, Marko Sinčić, Hrvoje Lukačić, Snježana Mihalić Arbanas

ORIGINALNO MJERILO KARTE:
1 : 2000

Karta inventara klizišta dijela Grada Zagreba
Sanja Bernat Gazibara, Martin Krkač, Snježana Mihalić Arbanas

ORIGINALNO MJERILO KARTE:
1:2000

DATUM IZRADE:
ožujak 2023.

PARTNERI:
Rudarsko-geološko-naftni fakultet
Sveučilišta u Zagrebu
Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

PROJEKT:
Primjenjena istraživanja klizišta za razvoj mjera ublažavanja i prevencije rizika (PRI-MJER), K.K.05.1.1.02.0020

Legenda
granica klizišta interpretirana na LiDAR digitalnom modelu terena

Legenda
granica klizišta interpretirana na LiDAR digitalnom modelu terena

Legenda
granica klizišta interpretirana na LiDAR digitalnom modelu terena

Legenda
granica klizišta interpretirana na LiDAR digitalnom modelu terena

Karta inventara klizišta dijela Grada Zagreba mjerila 1 : 2000 prikazuje granice postojećih klizišta. Nastala je vizualnom identifikacijom i kartiranjem klizišta na morfometrijskim kartama koje su izvedene iz digitalnog modela terena snimljenog laserskim skeniranjem iz zraka (LiDAR DMT) u siječnju 2021. godine. Za utvrđivanje klizišta korišten je niz morfometrijskih karata: osjenčanost terena, nagib terena, izohipse, hrapavost i zakrivljenost terena.

Inventar klizišta prikazan na karti je potpun jer sadrži sve pojave nastale procesima klizanja i tečenja, koje su ostavile trag u reljefu do 2021. godine, neovisno o vremenu njihovog nastanka. Više od 30% pojava klizišta je terenski provjereno s obzirom na pouzdanost identifikacije, prostornu točnost i preciznost iscrtaavanja granice klizišta. Također su korištene i avionske i satelitske snimke kako bi se izbjegle pogrešne interpretacije klizišta. Na primjer, nasipi uz prometnice i građevine ili odlagališta otpada mogu imati sličnu morfologiju kao i klizišta, gledano na morfometrijskim kartama izvedenim iz LiDAR DMT-a.

Karta inventara klizišta M 1 : 2000 alat je za prilagodbu klimatskim promjenama, nužan za razvoj mjera prevencije kako bi se spriječile buduće nesreće i štete uzrokovane klizištima koja nastaju kao posljedica intenzivnih oborina. Granice klizišta važne su jer ukazuju na područja na kojima postoji opasnost od klizišta. Ovaj prostorni podatak potrebno je koristiti u prostornom planiranju, upravljanju rizicima i upravljanju vodama.

Izradu karte sufinancirala je Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj

www.pri-mjer.hr

Alat 9

Analiza ugroženosti od klizišta M 1:2000

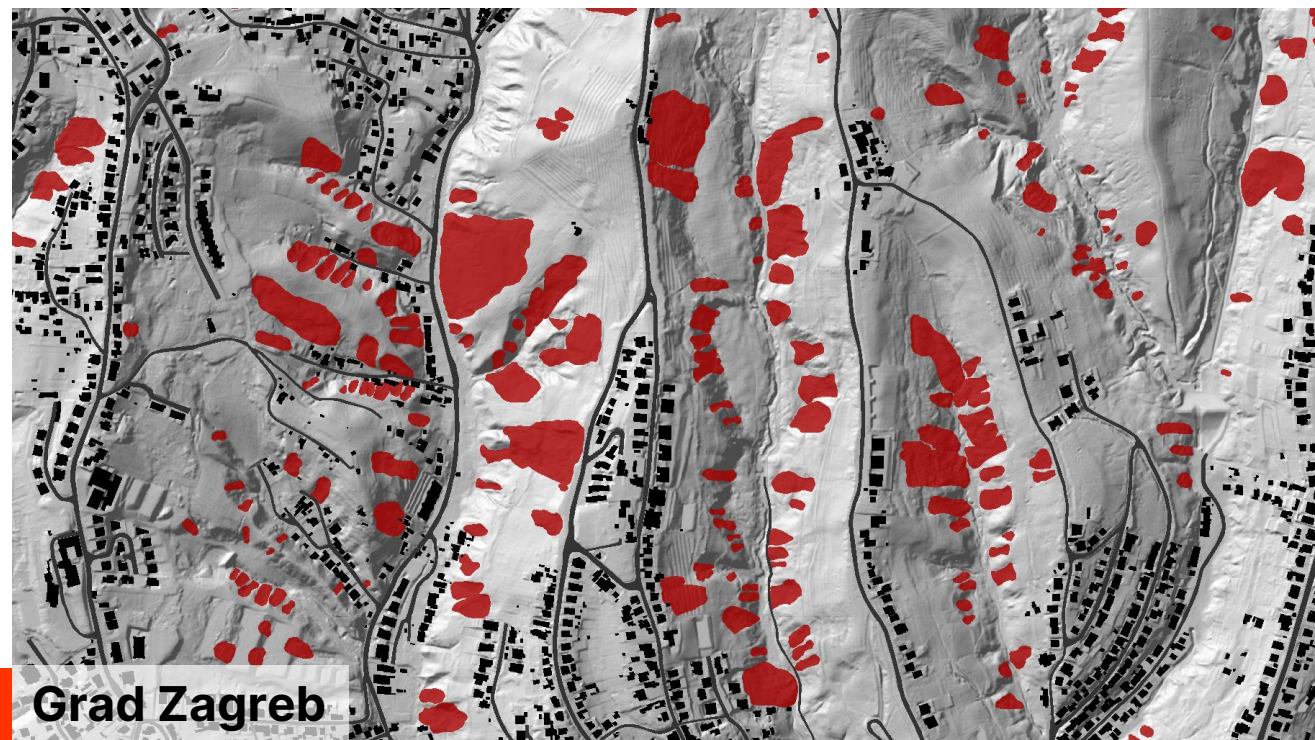
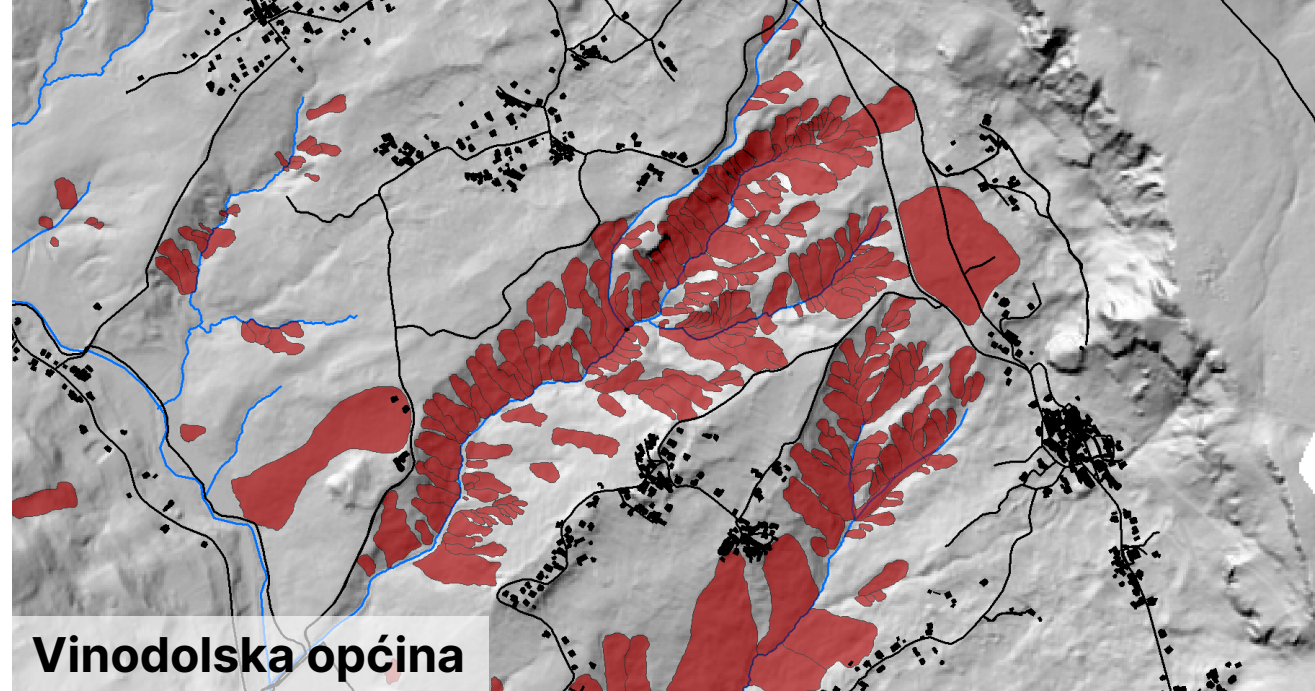
dio **Općine Jelenje, Grada Rijeke i Općine Čavle**
M 1:2000 površine 19 km²
ugroženo je **37** građevina i **3,4** km prometnica,
287 klizišta se nalazi uz vodotoke

dio **Vinodolske općine** M 1:2000 površine 20 km²
ugroženo je **30** građevina i **2,6** km prometnica,
274 klizišta se nalazi uz vodotoke

dio **Grada Karlovca** M 1:2000 površine 56 km²
ugroženo je **138** građevina i **1,2** km prometnica

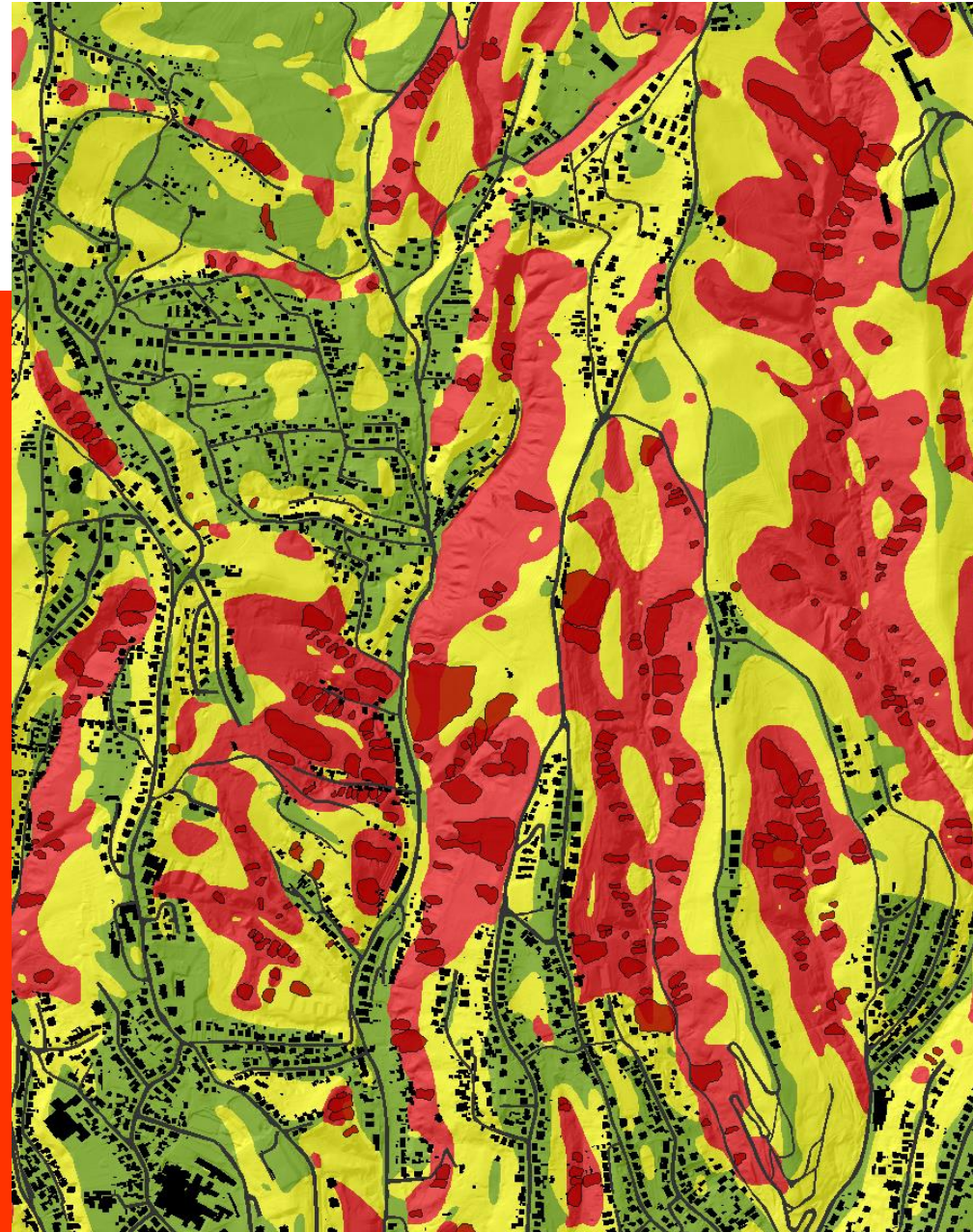
dijela **Grada Zagreba** M 1:2000 površine 21 km²
ugroženo je **291** građevina i **2** km prometnica

Karte ugroženosti od klizišta M 1 : 2000 prikazuje
potpune inventare klizišta dijelova gradova i općina u
odnosu na građevine, prometnice i vodotoke.

Karte zoniranja podložnosti na klizanje, M 1:5000

Da bismo koristili karte klizišta i za preventivne mjere **u prostornom planiranju**, potrebna je informacija gdje uopće mogu nastati klizišta, i u tu svrhu izrađene su karte zoniranja podložnosti na klizanje M 1:5000. Na karti se vidi je **većina klizišta unutar crvenih zona** što potvrđuje kvalitetu informacije. Također se vidi gdje je zona visoke podložnosti na klizanje u kojoj nema klizišta, ali bi mogla nastati u budućnosti.

Grad Zagreb

Karte zoniranja podložnosti na klizanje, M 1:5000

dijela Općine Jelenje, Grada
Rijeke i Općine Čavle (19 km²)

površina starih klizišta

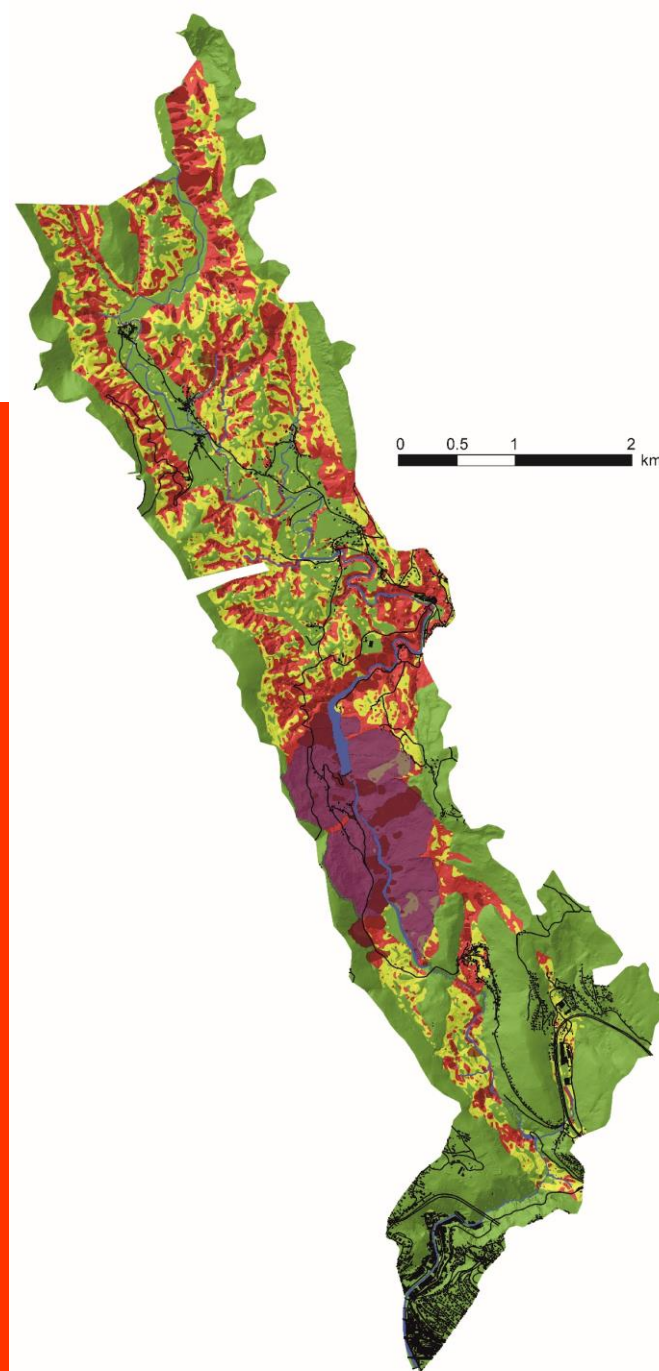
1,5 km² ili 8,4 % područja

površina recentnih klizišta

0,9 km² ili 5 % područja

površina visoke podložnosti na klizanje

5,6 km² ili 29,88 % područja

Legenda

- zona niske podložnosti na klizanje
- zona srednje podložnosti na klizanje
- zona visoke podložnosti na klizanje
- recentno klizište interpretirano na LiDAR digitalnom modelu terena
- staro klizište interpretirano na temelju arhivskih podataka iz 18. i 19. stoljeća

Karte zoniranja podložnosti na klizanje, M 1:5000

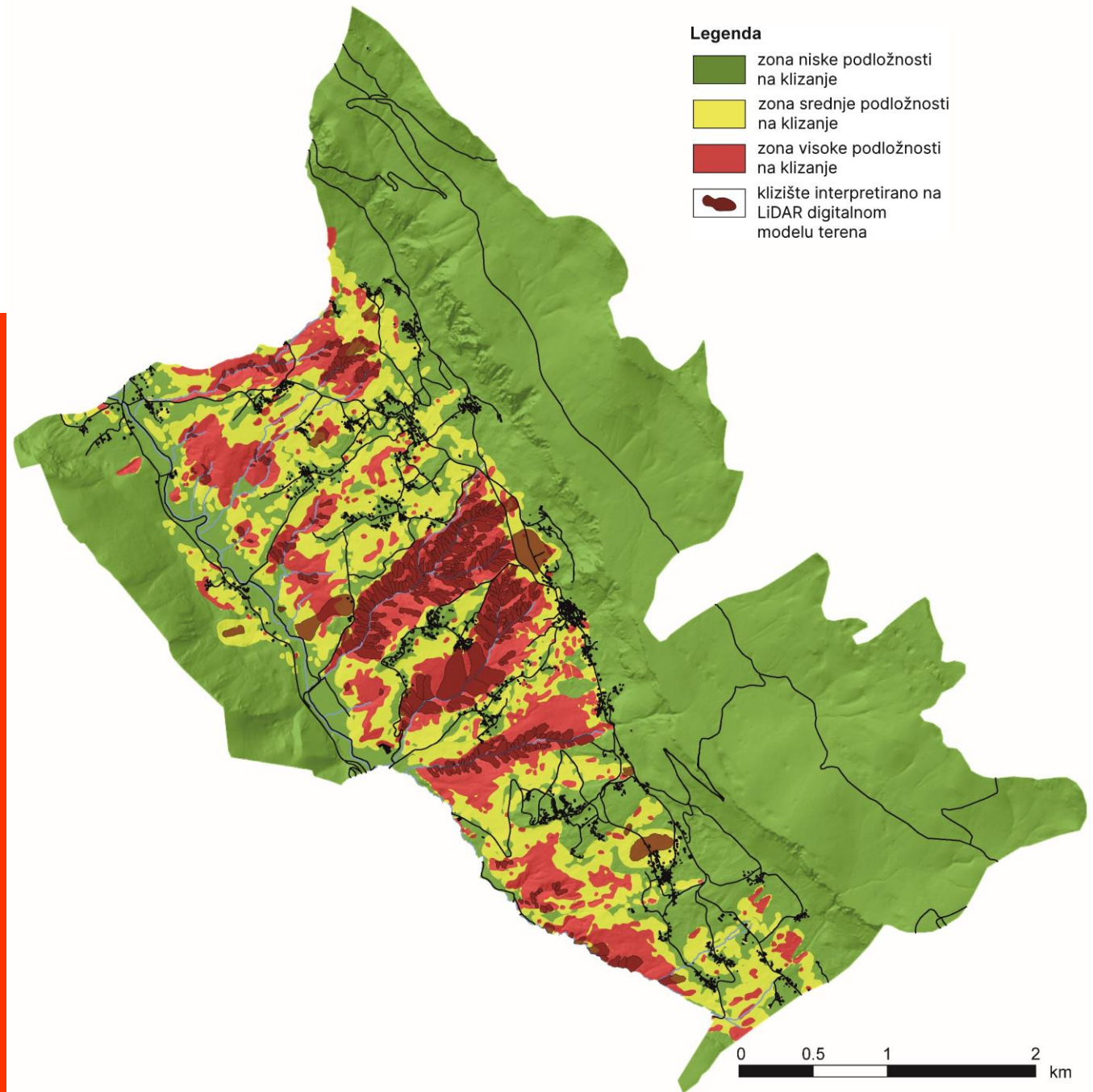
dijela Vinodolske općine
(20 km²)

površina klizišta

1,1 km² ili 5,4 % područja

površina visoke podložnosti na klizanje

3,1 km² ili 14,7 % područja

Karte zoniranja podložnosti na klizanje, M 1:5000

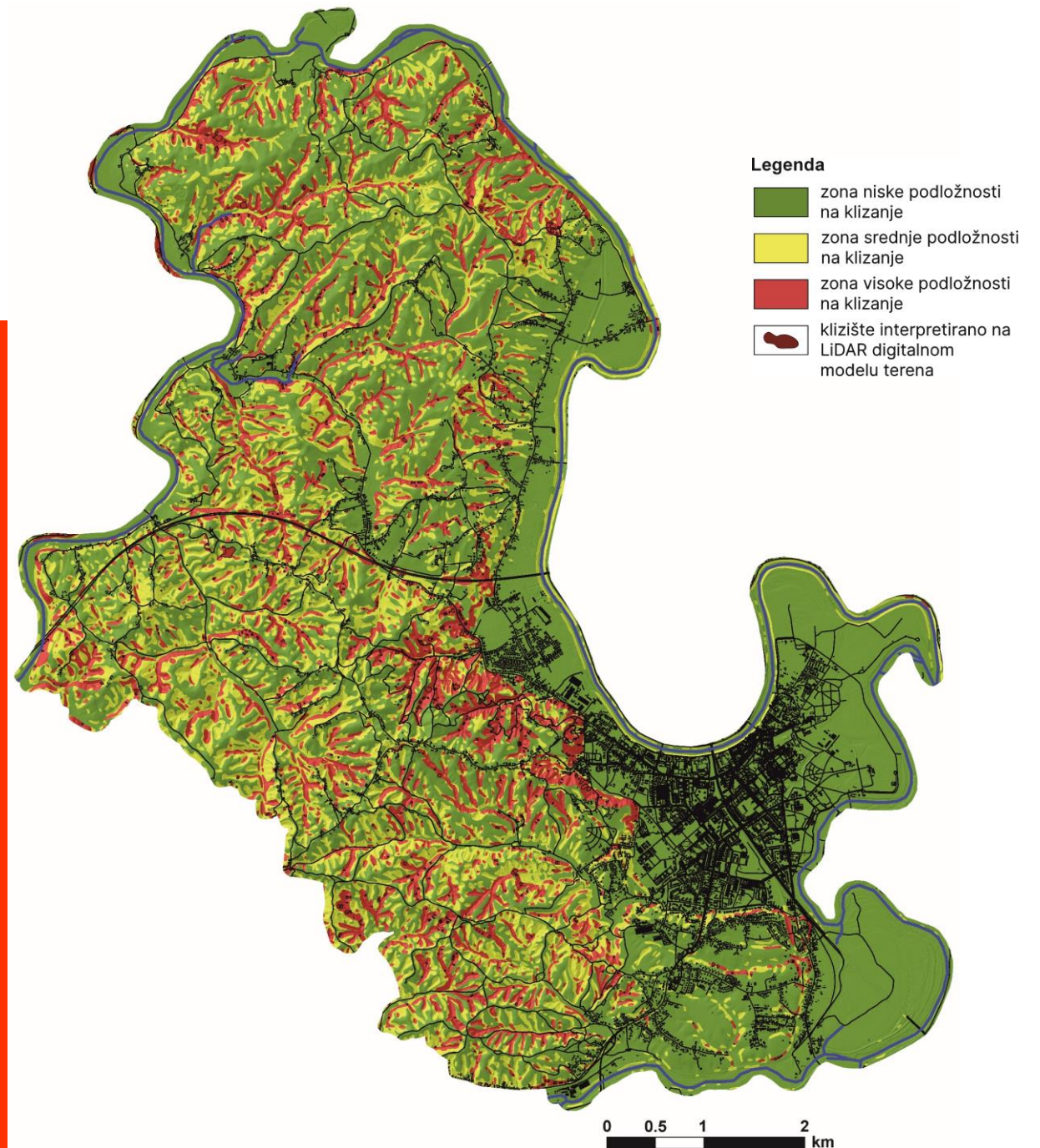
dijela Grada Karlovca (56 km²)

površina klizišta

0,2 km² ili 0,5 % područja

površina visoke podložnosti na klizanje

8,1 km² ili 14,5 % područja

Karte zoniranja podložnosti na klizanje, M 1:5000

dijela Grada Zagreba (21 km²)

površina klizišta

0,5 km² ili 2,5 % područja

površina visoke podložnosti na klizanje

3,1 km² ili 15 % područja

